

152613 - Pomnik kpt. "Tony" i poległych partyzantów - Porretta Terme

Cippus dla upamiętnienia kapitana Antonio Giuriolo, dowódcy brygady partyzanckiej Matteotti Montagna, która działała w dolinie górnego Reno (Apeniny toskańsko-emilijskie) i poległych partyzantów Porrettani.

Na kamieniu pamiątkowym widnieją dwie daty: 19-7-1944, przypuszczalnie związane z objęciem dowództwa brygady partyzanckiej Matteotti Montagna przez kpt. Antonio Giuriolo; 12-12-1944 data śmierci kapitana Antonio Giuriolo trafionego serią z karabinu maszynowego podczas akcji przeciwko Niemcom pod Monte Belvedere (Lizzano in Belvedere).

Brygada Matteotti Montagna, oficjalna nazwa 3. brygady Matteotti, oparta na wewnętrznej numeracji formacji PSIUP (Włoskiej Socjalistycznej Partii Jedności Proletariatu) z Bolonii, powstała między zimą a wiosną 1944 r. Reno, kiedy to zreorganizowano niektóre grupy zbrojne, które spontanicznie powstawały od jesieni 1943 roku w gminach Porretta Terme i Lizzano in Belvedere. Nazwano go Toni od imienia bojowego dowódcy Antonio Giuriolo, który objął dowództwo w lipcu 1944 roku.

Brygada brała udział we wszystkich głównych bitwach z Niemcami i faszystami, które miały miejsce w Apeninach między Bolonią, Pistoią i Modeną, w tym w obronie „republiki partyzanckiej” Montefiorino (MO). Jej obszarem działania była Dolina Górnego Renu, którą wyzwoliła we wrześniu-październiku 1944 roku, przed przybyciem 5 Armii USA. Ponownie uzbrojony przez aliantów, pozostawał na linii frontu do kwietnia 1945 roku w miejscowościach Lizzano in Belvedere i Castiglione de' Pepoli. Brygada miała 24 zabitych i 19 rannych. 181 uznanych partyzantów. Kapitan Giuriolo urodził się 12.02.1912 w Arzignano (VI). Miał dyplom z literatury. W 1943 został wysłany wraz z 7 Pułkiem Alpejskim do Słowenii (Jugosławia) w randze kapitana. W czasie zawieszenia broni przebywał w Vicenzy

i był jednym z pierwszych organizatorów ruchu oporu w Veneto. W celu wyleczenia poważnej rany ręki został przyjęty pod fałszywym nazwiskiem do ośrodka ortopedycznego Putti w Bolonii, gdzie utworzono konspiracyjną ambulatorium, a pod fałszywymi nazwiskami hospitalizowano także innych rannych partyzantów. Podczas tego pobytu poznał Gianguido Borghese, regionalnego dowódcę formacji Matteotti w Emilii-Romanii, który zaproponował mu przejęcie dowództwa brygady Matteotti Montagna. Giuriolo przyjął i poprowadził swoich ludzi w głównych bitwach w Apeninach tokańsko-emilijskich, przyczyniając się 4 i 5 października 1944 do wyzwolenia Porretta Terme, którą przekazał oddziałom amerykańskim 5. Armii.

Pomnik został odsłonięty 15 grudnia 1946 roku dla upamiętnienia kapitana Antonio Giuriolo i poległych partyzantów Porretta. W uroczystości wzięli udział członkowie rodziny Giuriolo, władze cywilne i wojskowe, przedstawiciele partii w okręgu. Został wzniesiony z woli lokalnej sekcji ANPI i Gminy Porretta Terme.